

Oponentský diplomové práce

Magisterský program RS UK FHS v Praze

Název práce:

Interdisciplinární a multidisciplinární přístupy v péči o osoby s poruchami příjmu potravy – zahraniční inspirace

Jméno studentky: Bc. Lucie Brandtlová

Katedra řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích

Posudek vypracovala: Prof. MUDR. Hana Papežová, CSc

Datum: 19. 5. 2017

V předkládané diplomové práci si studentka klade velmi ambiciózní cíl: pomoci kvalitativního výzkumu různých profesí, podílejících se na léčbě nebo organizaci léčby poruch příjmu potravy (PPP) v zahraničí stanovit úskalí a principy multidisciplinární a interdisciplinární léčby PPP. Formulace problému je jasná a srozumitelná. Vychází z potřeb neziskové organizace v ČR, kde studentka podle dedikace spolupracovala. Studentka zvolila jen zahraniční a velmi nesourodé zdroje a kvalitativní výzkum, přestože u nás mezinárodní výzkum problematiky, kvalitativní i kvantitativní, má už poměrně dlouhou tradici.

Metoda oslovení zahraničních neziskových i odborných organizací je zdůvodněna tím, že u nás takové zdroje informací nejsou dostupné, přestože je studentka v textu velmi často české autory cituje (Papežová, Krch a další). Interdisciplinární spolupráce je v ČR na akademické půdě diskutována už 10-20 let, materiály jsou dostupné ze specializovaných mezinárodních studií a konferencí pořádaných od roku 1997. Už v letech 1994-2001 byl mapován průběh onemocnění a účinnost terapie, včetně týmové práce u pacientů s PPP (mentální anorexie a bulimie) v rámci mezinárodního projektu COST Action B6. Podílelo se na něm 19 evropských zemí (79 center pro léčbu PPP). Výzkum vyzdvihl význam „nepřímé“ psychoterapie - týmové práce (trvání a frekvenci porad a intervize týmu) v jednotlivých zemích Evropy.

U předložené práce je nutno ocenit široký záběr informací získaný od neziskových organizací, který ovlivnil do určité míry i výběr literatury, ale vedl k určitému opomenutí nebo simplifikaci evidence-based literatury a existujících doporučených postupů v léčbě PPP, které o nutnost a model interdisciplinární spolupráce zohledňují (str. 28: citace v práci pochází z postupů II, zatímco nyní jsou publikovány Doporučené postupy IV. z roku 2014 a připravovány V). Doporučení jsou pravidelně obnovována a vycházejí ze světové literatury i současných konkrétních podmínek ve zdravotnictví v ČR. Nyní jsou překládána a budou k dispozici

celosvětové pravidla pro lékařskou (též multidisciplinární) péči, vypracovaná týmem odborníků Americké akademie pro PPP.

Myšlenky studentky jsou citacemi odlišeny od literárních zdrojů, převažují informace z internetu a častěji se jedná o citace převzaté z původních prací (například diagnostika MKN- 9) nebo z různých z edukačních brožurek neziskových organizací.

Formálně splňuje tato magisterská práce požadavky dané studijním oborem, první stránku, obsah, abstrakt s klíčovými slovy. Práce má 101 stránek a 3 přílohy. V textu jsou jen drobné nepřesnosti (str. 58: mně-mě), někde používaná v psychoterapii méně neobvyklá spojení jako terapeutický společník, individuální psychoterapeut. Jazyk je srozumitelný, ale někde studentka používá pravděpodobně svůj překlad, přestože vyšla česká verze dokumentu (DSM-5), tam jsou drobné významové nepřesnosti.

Cíl diplomové práce vytvořit universální manuál pro multidisciplinární spolupráci ve zdravotní péči ambulantní, denní stacionáře či hospitalizační péči je příliš široce vymezen. Doporučení založená na různorodých informacích ze světa je třeba diferencovat. Zdravotnické služby jsou ovlivněné organizačně- ekonomickými parametry, které ovlivňují délku hospitalizací, předávání do následné péče, zavedení komunitních systémů i spolupráci zdravotnických, sociálních a nezdravotnických zařízení.

Předkládaný popis multidisciplinární spolupráce je převážně nespecifický, obecně platný pro fungující týmy (výběr spolupracovníků, komunikace týmu, znalost problematiky). Chybí vymezení jednotlivých specifických kompetencí pro práci s PPP, potřebného vzdělání, sebezkušenostních výcviků a psychoterapie, etické aspekty vzájemného respektu, diskuze o zapojení velkého procenta profesionálů trpících nebo s anamnézou onemocnění. Důležitá je zde profesionální schopnost sebereflexe, včasné a odborné předávání pacientek do intenzivnější formy péče, práce motivační, zohlednění charakteristik týmu pečujícího o PPP i komorbidní onemocnění, kontinuální vzdělávání.

V červnu 2017 se koná v Praze národní i mezinárodní konference v Praze, kde budou témata týkající se interdisciplinární péče v zemích celého světa diskutována (Kanada, Austrálie, Anglie, Holandsko). Současný výzkum se zaměřuje na zabezpečení časné evidence-based péče primární a následné multidisciplinární spolupráce a modelů služeb na pozadí zdravotnických služeb jednotlivých zemí. Podle autorů z USA a Holandska problémy spočívají v dramatické změně v péči, jejím přesunu do soukromé sféry a nedostatečné komunikaci a tenzi mezi akademickým a soukromým sektorem a různými modely péče. Tato témata je vhodné zohlednit při obhajobě, protože jsou aktuální i v ČR. V rámci probíhající Reformy psychiatrické péče, zahrnující etické a destigmatizující aspekty komunitní péče, prevence i vzdělávání.

Závěrem lze říci, že diplomová práce svědčí o schopnosti studentky samostatně zpracovávat kvalitativní výzkum. Práci doporučuji k obhajobě, hodnotím velmi dobře především formální stránku. Je škoda, že protože předložený výzkum velmi různorodých postojů

zahraničních profesionálů lze obtížně využít v praxi v ČR. Nemám srovnání s dalšími diplomovými pracemi ze stejné katedry, proto možnost dalšího využití diplomové práce není kritériem posuzování.

Otázky vyplývají z mého výše uvedeného doplnění tematiky: 1. Proč si studentka nezjistila reálný stav interdisciplinární spolupráce a odborné literatury u nás?, 2. Zda a jak konkrétně si autorka myslí, že její práce může přispět ke zlepšení organizace péče o poruchy příjmu potravy, zvláště v komunitní péči v ČR?, 3. Zda a jak diplomová práce přispívá k tématu Psychiatrické reformy u nás? 4. Jak by konkrétně studentka organizovala řízení a supervizi v oblasti poruch příjmu potravy v ČR ve vztahu k akademickým pracovištím a k neziskovým organizacím. 5. Zda a jak může zpracování této tematiky ovlivnit vlastní prožití onemocnění poruchou příjmu potravy?

Prof. MUDr. H. Papežová, CSc

Centrum pro poruchy příjmu potravy

Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN

Ke Karlovu 11, 12821, Praha 2